

El centre es mou

VICENÇ VILLATORO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 23.09.09

En política, definir-se com a centrista, buscar la posició central, té una complicació: el centre es mou. L'evolució de les societats, els canvis de tota mena, desplacen el centre. Certes posicions ecologistes, feministes, socials, catalanistes, que fa uns anys haurien estat considerades extremistes avui són percebudes com a perfectament centristes, han guanyat centralitat. I a l'inrevés. El centre es desplaça i els veritables centristes es desplacen amb ell, per no perdre'l.

Des de fa un temps, el món socialista proclama que el món convergent s'ha allunyat de la centralitat, s'ha radicalitzat, ha deixat enrere el centrisme pujolista. Òbviament, i legítimament, és una proclamació interessada: el PSC vol optar a aquesta centralitat que hauria quedat vacant. I és evident que, en aquest eix, Convergència –més que no pas CiU– s'ha desplaçat.

¿Ha perdut amb això centralitat? Depèn. Depèn de si el centre s'ha mogut també en la mateixa direcció. Si el desplaçament de Convergència correspon a un desplaçament real del centre polític del país, l'encerten. Si Convergència s'ha desplaçat i el centre és al mateix lloc on era, els qui l'encerten són els socialistes. Si el centre polític de Catalunya, en la qüestió nacional, ha evolucionat cap a un major sobiranisme, el desplaçament de Convergència no li faria perdre la centralitat, sinó mantenir-la.

Existeix encara una possibilitat, que matisaria els encerts dels uns i dels altres. Pot ser que en relació a la qüestió nacional Catalunya visqui a la vegada dues dinàmiques diferenciades i relativament impermeables. Hi ha, d'una banda, una Catalunya –que inclou sectors del PSC– molt sensibilitzada pel fet nacional, molt catalanista. I hi ha una altra Catalunya que viu el catalanisme amb menys intensitat, de vegades sense gens d'intensitat, i en alguns sectors minoritaris amb oberta hostilitat. Aquests dos mons diferenciats i amb relativament poca intersecció dibuixarien una política catalana amb dos centres.

Podríem dir llavors que el centre del món catalanista –un món ampli i plural, majoritari en les eleccions catalanes– s'ha desplaçat cap a un major sobiranisme. Però continua havent-n'hi dos, de mons, dues dinàmiques. Per entendre'ns, em fa l'efecte que en els últims anys no s'ha produït tant un creixement del perímetre del nacionalisme a Catalunya, com un creixement de la seva temperatura.

Hi ha més nacionalistes, però sobretot que els que ho són, ho són més. Per això, perquè el centre s'ha mogut, els qui volen ser centristes també s'han de moure. I moure's és un risc, perquè pots guanyar terreny, però també deixes flancs per perdre'n. Un risc per a CiU. Un risc també per al PSC.